

Šok

Z. Rozkydal

Šok

Je to stav poruchy krevního oběhu.

Stav buněčné a tkáňové hypoxie způsobené sníženým přívodem kyslíku nebo zvýšenou spotřebou tkání.

Systolický tlak klesá pod 90 mm Hg.

Krevní oběh: srdce, cévy, krevní tekutina

Šok

Centralizace krevního oběhu

- vasokonstrikce omezí prokrvení méně důležitých tkání.

Šok je zprvu kompenzován

Po vyčerpání kompenzačních mechanismů je dekompenzován:

- reverzibilní

- ireverzibilní

Dělení

Hypovolemický

Hemoragický , traumatický

Popáleninový

Kardiogenní

Obstruktivní (mechanická překážka v oběhu)

Distribuční

Anafylaktický

Neurogenní

Septický

Hypovolemický

Krvácení, popáleniny, zvracení, průjem,
paralytický ileus, polyurie, diabetes mellitus

Ztráta do 15 % objemu (do 750 ml krve)

- Kompenzace organismem

Ztráta 15-30 %- nutná náhrada

Ztráta 30-40 % - rozvoj šoku

Ztráta nad 40 %- ohrožení života

Kardiogenní

Akutní infarkt myokardu, arytmie, myokarditis

Distribuční

Septický šok

působením endotoxinů – vasodilatace

Anafylaktický šok

Těžká alergická reakce na cizí bílkoviny

Obstruktivní šok

Mechanická překážka (plícní embolie
tamponáda srdce)

Neurogenní šok

Extrémní dilatace cév v CNS

Úrazy mozku a krku

Intoxikace

Příznaky šoku

Apatie, zmatenost, chladná bledá kůže,

Bledé vlhké ruce, studený pot,

rychlý nitkovitý puls (120-160/min)

Tachypnoe, povrchní dech

Pocit žízně

Postupně somnolence až bezvědomí

Systolický TK pod 90 mm Hg

Diuréza pod 30 ml/ hod

CVT pod 7 mm H₂O

Septický šok

Zimnice, horečka, třesavka

Kardiogenní šok

Zvýšená náplň krčních žil

Známky plicního městnání nebo edému

Dušnost, cyanóza

Anafylaktický šok

Nevolnost, zvracení, dušnost, tachykardie,

Křeče, porucha vědomí

První pomoc

Horizontální poloha na zádech

Zástava krvácení

Adrenalin – 0,5 mg i.m. u anafylaktického šoku

Protišoková poloha- zvýšení DKK o 30 cm

Autotransfuzní poloha- zvednutí DKK na kolmo

Fowlerova poloha- u kardiogenního šoku
v polosedě

Zásady 5 T: ticho, teplo, tekutiny,
tišení bolesti, transport

Léčba

Podle příčiny

Objemová náhrada (infuze, plasma, krev,
plasmaexpandéry)

Podpora myokardu (dopamin, noradrenalin)

Při bradykardii – atropin

U kardiogenního šoku- morfin 2-5 mg i.v.